

REGIONALISTES I REPUBLICANS

L'AJUNTAMENT DE SANT PERE DE RIBES
(1917 - 1923)

MONTSERRAT GAMBÍN

NÚRIA GIRALT

EDITA L'ÀREA DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE SANT PERE DE RIBES

GENER 1991

1. INTRODUCCIÓ

L'Estat espanyol, durant la Primera Guerra Mundial, va mantenir una política de neutralitat, i fins i tot es va beneficiar de la conjuntura exterior en el terreny econòmic, ja que el mercat europeu va estar obert a l'exportació de la seva producció. A Catalunya, entre 1914 i 1916, hi ha una plena ocupació i una puja dels salaris. Però a mesura que la guerra avançava la crisi econòmica va anar fent la seva aparició. Es produí un fort augment de preus en relació als salaris. Un cop finalitzada la guerra, la contractació del mercat europeu va provocar un agreujament de la situació social i econòmica. Mentrestant, però, el govern espanyol va mantenir una llarga guerra amb el Marroc, des del 1909 al 1927, pel manteniment del règim de protectorat entre l'Estat espanyol i el francès.

govern. Paral·lelament es va dur a terme un moviment polític amb l'Assemblea de Parlamentaris del Cinc de Juliol. Aquesta assemblea estava formada pels parlamentaris catalans a Madrid (catalanistes, republicans, socialistes), que reclamaven la convocatòria de les Corts i al mateix temps volien la reforma del sistema polític espanyol i de la Constitució. Sol·licitaven la transformació de l'Estat centralitzat en un Estat d'autonomies. El malestar econòmic va provocar diferents reaccions socials. A Barcelona, els obrers socialistes i anarco-sindicalistes iniciaren una vaga general revolucionària. Es donaven continuats enfrontaments entre sindicalistes de la CNT i grups armats dels sindicats lliures i de la Patronal. La violència també arribà al camp català. Alguns esdeveniments que reflecteixen aquesta situació són la Vaga de la Canadenca al 1919, l'assassinat del sindicalista Salvador Seguí (el Noi del Sucre) al 1923, i els enfrontaments entre rabassaires i propietaris de la terra.

2. L'AJUNTAMENT: ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT

En aquest període (1917-1923), l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes era una corporació de caràcter permanent constituït per l'alcalde i els regidors. Al mateix temps hi havia una corporació de caràcter no permanent que era la Junta Municipal. Estava formada per l'alcalde, els regidors i els vocals associats.

El sistema electoral funcionava per biennis, és a dir, cada dos anys es convocaven eleccions. El càrrec de regidor, però, era per quatre anys. La Llei Municipal de 1877 disposava que cada dos anys es renovés la meitat dels regidors. Les eleccions eren convocades pel Ministeri de Governació i es feien per sufragi universal masculí. Només tenien dret a votar els homes majors de vint-i-cinc anys inscrits als cens.

Un cop dutes a terme les eleccions tenia lloc la constitució del nou Ajuntament. Primerament es feia lectura de la llista de regidors en exercici procedents de les últimes eleccions. En segon lloc es llegia la relació dels nous regidors amb dret a prendre possessió. Els regidors del nou Ajuntament, mitjançant el sistema de votació, feien l'elecció dels diferents càrrecs municipals:

- Alcalde: En cas d'empat es designava el càrrec per sorteig.

"Castell de Ribas" periòdic local d'ideologia afí a les idees del grup regionalista del municipi. En aquesta ocasió es fa una crònica dels actes de la Festa Major de Sant Pau.

La situació era crítica al 1917, no tan sols en el camp econòmic sinó també en el militar, polític i social. El creixent malestar dins l'estament militar va portar a la creació de les Junes de Defensa. Va ser un intent de fer sindicats d'oficials i suboficials de l'exèrcit en contra del favoritisme i a favor d'un bon

- Primer i segon tinent d'alcalde: Substitueixen l'alcalde en les absències i en els períodes en què l'alcaldia quedava vacant.

- Regidor síndic: Era el representant civil de l'Ajuntament en judicis.

El govern municipal estava organitzat en diferents comissions: d'Hisenda, de Governació, de Foment, Junta Vocal de Primer Ensenyament, Junta

Pericial. Cada regidor formava part d'una o més comissions.

L'Ajuntament també designava per sorteig d'entre tots els contribuents i per un any aquells que formarien part de la Junta Municipal com a vocals associats. La seva funció era aprovar el pressupost, revisar i censurar els comptes de l'Ajuntament i crear i establir arbitris.

ANY V.

SANT PÉRE DE RIBES, 12 DE JULIOL DE 1923.

NÚM. 164.

CASTELL

Periòdic quinzenal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

CARRER DE SITOES, NÚM. 11

DE RIBAS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Ribes, mig any 3 pessetes.
Fora, mig any, 3'50 pessetes.

No's retornen els originals.—Dels treballs que's publicuin ne son responsables els seus autors.

Ballant sardanes a plé sol.

Sardanes davant de Cà la Vila

Crònica de la Festa Major

Dia 28 de Juny

Tot va com una seda

Com un preludi de festes, al repic de campanes feren llur aparició al carrer els nanos capgrossos seguits d'una bona colla de menudalla.

Més cap al tart, la colla del ball de bastons i els que tiraven versos en el ball de *La Leonor*, acompanyats de llurs respectius grallers, escamparen arreu la nota típica de nostres festes majors.

Entretant, les dues agències de carruatges anaven conduint un bon contingent de forasters.

A les set en punt de la tarde, la notable cobla «La Principal» de Cassà de la Selva ens feu sentir una bella audició de sardanes, en el terrat de l'Ateneu, on acudí nombros públic que'n sortí gratament impresionat.

El programa anava descapdellant-se com una seda i tot feia preveure una festa esplèndida.

Arriba la nova de que no és possi-

ble fer el castell de focs anunciat, per mor de la vaga de transports que sofreix Barcelona.

A dos quarts de deu, es celebren solemnisssimes completes en la Església parroquial, amb regular assistència de fidels.

La U. M. N. en acció

A dos quarts d'onze de la nit, hora anunciada, es comencen de ballar sardanes al carrer de Mossén Andreu Malgà, armonitzades per la cobla «La Principal» de Cassà, des del terrat de l'Ateneu.

L'Ateneu està atapaït de públic, sobretot senyores i senyoretes i a baix al carrer una nombrosa colla de joves d'ambdós sexes punteja la bella dansa nacional.

Poc després de començada la tercera sardana, una nombrosa colla de prop de quatre cents homes, al davant dels quals anava en Santiago Miret i Esteve, amo de l'agència de carruatges «Paula Esteve e Hijos» i del cafè-fonda conegut amb els noms de *La Came-*

lia i *Can Lenci*, feu violenta irrupció damunt les anelles que ballaven sardanes, desfent-la a empentes i amenaçant amb garrots que portaven.

Desfetes les anelles, i mentres algunes de les damiselles eren auxiliades en la farmàcia, els assaltants, als crits de «fora!» i «Pugem a l'Ateneu a tirar els músics pel balcó!», quedaren gairebé els amos absoluts del poble, puig els Moços de les Esquadres eren impotents per contenir-los.

De sobte, compareix l'alcalde amb el bastó de comandament, acompanyat de l'agutzil i dona ordre, i ell mateix ho fa, de fer retirar als pertorbadors, i que's continúin tocant sardanes. Però els assaltants protesten i s'insolenten amb l'autoritat de l'alcalde, costant grans treballs fer-los desistir dels seus propòsits, cosa que no's logra fins que l'alcalde sol·licita dels encarregats de les sardanes que parin un moment per veure d'arreglar el conflicte, a lo que s'avenen de bona gana, respectuosos a les ordres de la autoritat. Aleshores els ànims s'apa-

3. TENDÈNCIES POLÍTIQUES EN EL PERÍODE 1917-1923

a/ Regionalistes (1917-22)

La Lliga Regionalista va néixer a Barcelona com a partit polític català el 1901, resultat de la fusió de la Unió de Centre Nacional Català i la Unió Regionalista. Els seus dirigents més destacats foren Enric Prat de la Riba, Francesc Cambó, J. Puig i Cadafalch, J. Ventosa i Calvell etc. El seu gran òrgan de premsa fou "La Veu de Catalunya". Recull l'herència doctrinal del catalanisme conservador i propugna l'autonomia regional. Des del principi es convertí en el partit hegemònic de Catalunya. Al 1914 assumí la presidència de la Mancomunitat de Catalunya. També impulsà l'Assemblea de Parlamentaris el 1918.

En el nostre municipi els regionalistes governaren durant la major part del període estudiat. En els inicis fins al 1920 ho fan en solitari, però ja en les eleccions de 1920 entren a formar part de l'Ajuntament regidors d'ideologia ben diferent.

El grup regionalista està integrat majoritàriament per membres procedents de les famílies benestants del municipi. Entre ells hi trobem propietaris de terres, rendistes, hisendats. A grans trets segueixen la ideologia de la Lliga Regionalista. Veurem més endavant com s'adhereixen als diferents actes que es proposaven des del govern de la Mancomunitat. En el marc municipal, però, es recull una activitat més administrativa que política. Un exemple d'això el trobem en les declaracions que fa el regidor Joan Milà i Giralt: "(...) el fi dels Ajuntaments no es tan sols administrar bé, sinó procurar també fer obres útils per al progrés i ornat del municipi (...)". ("Castell de Ribas", 1 de desembre del 1918).

A continuació veurem els esdeveniments més importants pel que fa a la política del govern regionalista.

1. Aspectes polítics.

Com ja hem dit, en aquests primers anys el grup regionalista governava en solitari, sense oposició de l'Ajuntament. Això feia que no existissin grans discrepàncies polítiques en el consistori. Els fets polítics més destacats els trobem en relació a la política general de Catalunya.

- El 12 de juny del 1918 l'Ajuntament acorda inscriure's a la "Quarta Setmana Municipal" (reunió general de tots els municipis catalans) que se celebrà a Barcelona. L'Ajuntament hi envià representants. En aquesta trobada es volia aprovar el "Plebiscit de la Voluntat Municipal de Catalunya" que assenyalava el següent:

"1. Catalunya, ara més que mai, necessita l'Autonomia per a desenvolupar íntegrament totes les seves energies i assolir el lloc que li pertoca, complint la seva missió en el ressorgiment d'Espanya.

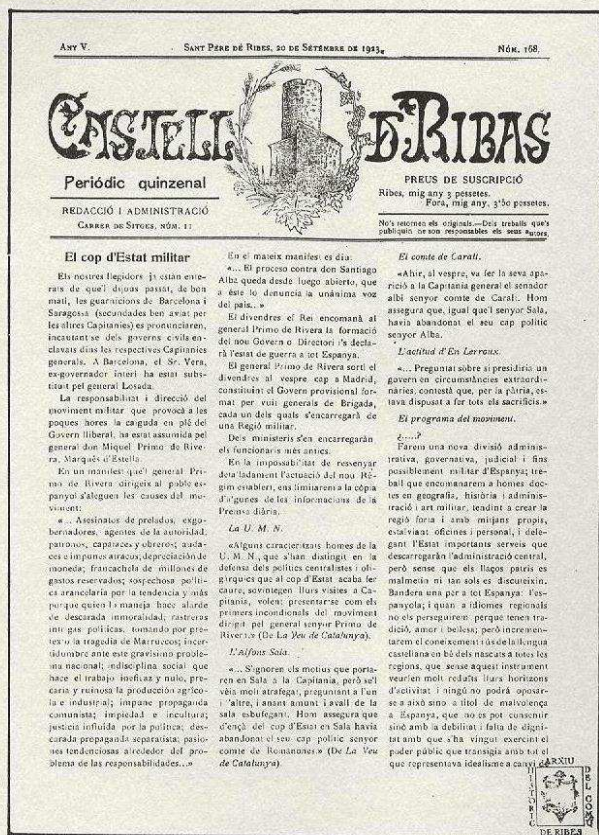
En el diari "Castell de Ribas" el cronista fa una crítica contundent de l'actuació de l'alcalde Josep Ricart en les qüestions d'higiene que afectaven el municipi.

2. Els Ajuntaments no poden viure en la saturació actual. Precisa canviar la llei a base d'autonomia i una organització sistemàtica que s'adapti a les diverses maneres d'ésser dels municipis.

3. Precisa crear veritables hisendes locals; que Diputacions i Mancomunitat tinguin mitjans propis. Que es descarregui als Ajuntaments dels grups de consum, del contingut provincial i del carcelari, de manera que els cabals que els Ajuntaments recaptin sigui només per la vida dels municipis".

- El 3 de gener de 1919 el president de la Mancomunitat de Catalunya —Josep Puig i Cadafalch— va anunciar a l'Ajuntament l'acord del "Consejo Permanente de los Parlamentarios Adjuntos" perquè ratifiquessin la seva adhesió a les Bases d'Autonomia presentades al govern, i designessin un representant que assistís a una reunió general dels municipis de Catalunya. L'Ajuntament s'adhereix a les Bases per assegurar la més immediata implantació de l'Autonomia.

El 13 de març de 1919 l'Ajuntament rep un comunicat de D. Joaquim Milans del Bosch i Carrió (capità general de la 4ª regió) on fa saber que, reunita la Junta d'Autoritats, s'acorda declarar l'Estat de Guerra a Barcelona i la seva província. L'alcalde comunica al consistori que es dona el comandament a les autoritats militars del poble, el senyor tinent de "carabineros". L'Estat de Guerra va ser aixecat el 19 de març del mateix any.

"Castell de Ribas". El diari fa un extens article sobre el Cop d'Estat militar de Primo de Rivera el 13 de setembre, utilitzant informació de la premsa barcelonina (La Veu de Catalunya, La Publicitat, etc.).

A les eleccions municipals del 1920 van entrar a formar part de l'Ajuntament tres nous regidors procedents de l'Associació d'Obrers Pagesos. Aquests tres regidors, junt amb dos que ja hi eren del bienni anterior, trencaven la majoria absoluta dels regionalistes. Serà a partir d'ara que començaran les confrontacions entre els dos grups.

- El 12 de novembre de 1920 l'Ajuntament comunica a la Mancomunitat de Catalunya les seves protestes per la destitució per part del poder central dels alcaldes populars, per nomenar-los de Reial Ordre. Això es considerava un atemptat a l'autonomia dels municipis.

- L'11 de març de 1921 l'Ajuntament acorda per unanimitat fer una enèrgica protesta davant el crim

comès en la persona de l'Excel·lentíssim President del Consell de Ministres D. Eduardo Dato.

- El 27 d'abril de 1921 el regidor de l'Associació d'Obrers Pagesos, Josep Albet, fa referència a la detenció governativa del seu company de partit, Josep Ricart, manifestant que segons havien manifestat diferents diaris, se l'acusava d'haver dut a terme propaganda sindicalista.

Després d'esmentar els fets més importants del període de govern regionalista veiem com es fa palès el seguiment d'una ideologia catalanista conservadora que demana l'Autonomia de Catalunya, però dins d'un marc "nacional espanyol". En aquest marc estatal es donaven innumerables conflictes i contínues situacions de violència política que el govern solucionava amb la suspensió de les garanties constitucionals i la declaració d'estats de guerra. En aquestes ocasions els ajuntaments es veien obligats a cedir el poder a les autoritats municipals militars fins que s'acabés el conflicte.

En relació al segon període de govern regionalista (1920-22) veiem com el grup d'Agricultors entra amb força a l'Ajuntament com a oposició. Això comporta una dinamització del grup de govern i fa que les decisions preses siguin més democràtiques al ser representats els diferents interessos del municipi.

Josep Ricart i Rovira va ser regidor de l'Ajuntament en el període 1920-22 i alcalde republicà del municipi des del 1922 fins al Cop d'Estat del General Primo de Rivera, al setembre del 1923. (Foto cedida per Rosend Ricart i Soler).

b/ Republicans (1922-23)

La conflictivitat existent al camp català va fer que s'anessin creant associacions rabassaires integrades per agricultors, que defensaven els contractes de rabassa morta enfront dels de perceria i arrendament que els eren imposats pels propietaris. En aquest ambient neix oficialment, el juliol de 1922, la Unió de Rabassaires i Altres Conreadors del Camp de Catalunya, que va estar molt relacionada amb Lluís Companys i els republicans, però que no es subordinarà a cap força política ni sindical —al marge de pactes circumstancials—, donat que, en el fons, el seu disseny fonamental i únic era el de l'accés del pagès a la propietat de la terra. Les reivindicacions rabassaires, però, foren assumides pels republicans federals.

Com en quasi totes les poblacions rurals, es va constituir a Sant Pere de Ribes una Societat d'Obrers Agricultors amb l'objectiu de millorar les seves condicions de treball. A les eleccions municipals de 1922, amb la majoria obtinguda per la Societat d'Agricultors Obrers comença una nova etapa dins de l'Ajuntament. Així doncs, veurem a partir d'ara dues tendències polítiques ben determinades representades al consistori: la Societat d'Agricultors Obrers (republicans) i la minoria regionalista. Paral·lelament a aquesta divisió política, existien dos diaris. "El

Castell de Ribas" en el nostre municipi i "Democràcia" a Vilanova i la Geltrú, que defenien respectivament regionalistes i republicans.

La victòria obtinguda per l'esquerra en les darres eleccions va ser molt festejada, fins i tot en diaris barcelonins de caire republicà. Un exemple el trobem en el diari "El Diluvio", que féu una extensa crònica de la Festa Republicana que consistí en un banquet en el local de la Societat d'Agricultors Obrers en honor de la majoria municipal.

Els fets més destacats d'aquest període de govern foren:

1. Aspectes polítics

- El 10 de setembre de 1922 el "Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria Barcelonina" demana a l'Ajuntament si vol adherir-se a l'homenatge que es farà a Rafael de Casanova en commemoració de l'11 de setembre de 1714. S'acorda fer l'homenatge a les víctimes, però no amb el sentit polític que s'ha donat a l'acte.

- L'11 de setembre de 1922, s'hissa una grandiosa bandera catalana dalt del cim més alt del municipi, el Montgrós, que domina tota la vall de Ribes.

- El 10 d'octubre de 1922 l'Ajuntament fa constar en acta la següent declaració:

"Nosaltres, que representem la voluntat del poble de Sant Pere de Ribes, **proclamem** per la Nació Catalana el dret de regir-se per un govern propi i **declarem** la voluntat del nostre poble d'ajudar a la immediata institució d'aquest govern, que ha de conduir la Nació Catalana a complir el seu destí en la història dels pobles."

-El 24 d'octubre de 1922 l'Ajuntament acorda per unanimitat:

"1. Demanar al govern la immediata repatriació de les tropes del Marroc, deixant només una força al litoral formada per voluntaris.

2. Que en el cas que el govern entengui que el primer acord no expressa l'opinió de la majoria del país —únic motiu pel qual es pot rebatre un prec dins d'un règim constitucional— sol·licitar al mateix govern la convocatòria d'un referendun, en el que prenguessin part tots els electors, amb l'objecte de Definir el Sentit de la Política d'Espanya al Marroc".

-El 3 de desembre de 1922 els regidors de l'Ajuntament de Vilafranca demanen el suport de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes per aconseguir que l'alcalde de Vilafranca no sigui designat per Reial Ordre, ja que és contrari a la voluntat de llibertat dels municipis.

"Democràcia" va ser un setmanari republicà federal, editat a Vilanova i la Geltrú, que va ser el portaveu de la Societat d'Agricultors Obrers de Ribes i de les candidatures republicanes comarcals. En aquesta ocasió el cronista relata la victòria electoral dels "elements obrers i republicans sobre la coalició musitista-dinàstica".

DEMOCRACIA

Semanario Republicano Federal

ORGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERALISTA DEL DISTRITO DE VILLANUEVA Y GELTRÚ

PRECIOS DE SUSCRIPCIONES	REDACCION Y ADMINISTRACION	PRECIOS DE LOS ANUNCIOS
Un mes 0,10 pesetas	Centro Republicano Federalista Paseo Constitucion, 18 - Villanueva y Geltrú	(Pago adelantado)
Un trimestre 0,30	Teléfono 581	En primera plana 0,25 pesetas linea
Número suelto 0,05	Indicaciones a los suscritores que se remiten a la Redaccion, no se devuelven los originales	De cuarta 0,10
Número atrasado 0,05		De quinta 0,05
		De sexta 0,05
		De séptima 0,05
		De octava 0,05
		De novena 0,05
		De décima 0,05
		De undécima 0,05
		De duodécima 0,05
		De trece 0,05
		De catorce 0,05
		De quince 0,05
		De dieciséis 0,05
		De diecisiete 0,05
		De dieciocho 0,05
		De diecinueve 0,05
		De veinte 0,05
		De veintiuna 0,05
		De veintidós 0,05
		De veintitrés 0,05
		De veinticuatro 0,05
		De veinticinco 0,05
		De veintiseis 0,05
		De veintisiete 0,05
		De veintiocho 0,05
		De veininueve 0,05
		De treinta 0,05
		De treinta y una 0,05
		De treinta y dos 0,05
		De treinta y tres 0,05
		De treinta y cuatro 0,05
		De treinta y cinco 0,05
		De treinta y seis 0,05
		De treinta y siete 0,05
		De treinta y ocho 0,05
		De treinta y nueve 0,05
		De cuarenta 0,05
		De cuarenta y una 0,05
		De cuarenta y dos 0,05
		De cuarenta y tres 0,05
		De cuarenta y cuatro 0,05
		De cuarenta y cinco 0,05
		De cuarenta y seis 0,05
		De cuarenta y siete 0,05
		De cuarenta y ocho 0,05
		De cuarenta y nueve 0,05
		De cincuenta 0,05
		De cincuenta y una 0,05
		De cincuenta y dos 0,05
		De cincuenta y tres 0,05
		De cincuenta y cuatro 0,05
		De cincuenta y cinco 0,05
		De cincuenta y seis 0,05
		De cincuenta y siete 0,05
		De cincuenta y ocho 0,05
		De cincuenta y nueve 0,05
		De sesenta 0,05
		De sesenta y una 0,05
		De sesenta y dos 0,05
		De sesenta y tres 0,05
		De sesenta y cuatro 0,05
		De sesenta y cinco 0,05
		De sesenta y seis 0,05
		De sesenta y siete 0,05
		De sesenta y ocho 0,05
		De sesenta y nueve 0,05
		De setenta 0,05
		De setenta y una 0,05
		De setenta y dos 0,05
		De setenta y tres 0,05
		De setenta y cuatro 0,05
		De setenta y cinco 0,05
		De setenta y seis 0,05
		De setenta y siete 0,05
		De setenta y ocho 0,05
		De setenta y nueve 0,05
		De ochenta 0,05
		De ochenta y una 0,05
		De ochenta y dos 0,05
		De ochenta y tres 0,05
		De ochenta y cuatro 0,05
		De ochenta y cinco 0,05
		De ochenta y seis 0,05
		De ochenta y siete 0,05
		De ochenta y ocho 0,05
		De ochenta y nueve 0,05
		De noventa 0,05
		De noventa y una 0,05
		De noventa y dos 0,05
		De noventa y tres 0,05
		De noventa y cuatro 0,05
		De noventa y cinco 0,05
		De noventa y seis 0,05
		De noventa y siete 0,05
		De noventa y ocho 0,05
		De noventa y nueve 0,05
		De cien 0,05

Los caseros dueños del Ayuntamiento

Parce que los managers del Ayuntamiento, ocupados en celebrar un zafra diario, no se han enterado todavía de la campaña que muchos municipios, secundando la iniciativa del de Villanueva del Panadé, llevan a término para que se hagan extensivas a las poblaciones de menos de 20.000 habitantes, las disposiciones relativas al aumento de alquileres.

Tampoco la flamante Junta de Subvenciones se preocupa del asunto, pues la cuestión para la mayoría parte de los que la componen, incluso para el pastelero Gomis, consiste en cobrar dietas, ir tirando y arreglar de vez en cuando el asunto de las harinas intervenidas.

En todas partes se preocupan de hacer más llevadera la suerte de los obreros, agobiados por el encarecimiento de la vida. Aquí los que a fuerza de daros y puros... aporreados, asaltaron el Municipio, hasta la fecha para sublevar la carestía de las subvenciones, han aumentado los derechos de consumo, tal vez para compensar la posible baja que puedan producir los instaurados, elevados por la imbecilidad compadre a la categoría de pesadillas. Y todo al mundo reñido, incluso aquellos antipolíticos que cuando gobernaban los republicanos parecían dignísimos para repetir en todas partes, las amonestaciones de los señores de la casa de Braker, los señores de la casa de Braker.

No se cansa el Ayuntamiento de Villanueva esperando la subvención del de Villanueva. Aquí los amos del

Municipio son los caseros, los que de una casaca indecente que la Junta de Sanidad tendría que clausurar por insalubre, cobran veinte pesetas al mes.

Las necesidades de la ciudad los tienen sin cuidado, pero saben que por unas cuantas pesetas volverán a votar cuando vengan elecciones. No se ocultan de decir que ellos a sus elecciones no les deben nada, pero todos cobran el día de la elección.

¡Apostad firme!, caseros sin conciencia. Triplada los alquileres si hasta ahora os habéis contentado con doblarlos. Mirad los vuestros y no temáis que el pueblo se revuelva. Está demostrado que con el pueblo y los innumerales garitas que bajo la unidad paternal de la gente de orden funcionan casi todo el año.

¡Dura y a ellos! Que hace ya tiempo los ultrarrevolucionarios acudieron en nuestra villa que todos los partidos son iguales y los amigos del organizador del asunto de Barcelona, los amigos gobernantes.

El despertar de un pueblo

EN SAN PEDRO DE RIBAS

Quince meses antes, se celebró en el vecino pueblo de San Pedro de Ribas, la colocación de la primera piedra del edificio que la Sociedad de Obreros Agrícolas, de San Pedro de Ribas, levantó a la vez para albergar no solamente a la

cooperativa, cuya organización comenzó en breve.

La fiesta, tanto por el número de concurrentes como por el entusiasmo reinante, resultó un éxito, por el cual felicitamos a sus organizadores.

A las cuatro de la tarde, procedentes de Barcelona, llegaron para tomar parte en el acto los señores Pallas, representante de las

cooperativas de Barcelona; Eladio Gardó, presidente de la Federación Regional de Cooperativas; Pinilla, letrado de la Sociedad; y el Diputado a Cortes por Sabadell, señor Layret.

A la misma hora llegaron también de San Pedro de Ribas, los señores de la Cooperativa y Sociedad de Agricultores, y nuestro compañero Ventosa Roig y Nolla, presidente esta última de la Regeneradora Villanovense.

Vimos asimismo muchas comisiones de los elementos cooperativistas y sindicalistas de San Pedro de Ribas y de otros pueblos vecinos.

Los invitados, recibidos por el pueblo en masa y a las once de una comida, se dirigieron al edificio, instalado en el mismo lugar donde se iba a levantar el nuevo edificio.

Imposibilitados por falta de espacio para publicar íntegro los discursos que se pronunciaron y de una manera especial la magna oración del Sr. Layret, tendremos que contentarnos, a pesar nuestro, dando una breve reseña del acto.

El compañero Borrás, de San Pedro de Ribas, abrió el acto y tras breves palabras de bienvenida, dijo que, entre la presidencia del Sr. Pallas, no solamente en la calidad de representante de la Sociedad de Obreros Agrícolas, sino también en la de representante por los trabajos que había realizado, guiado por sus amigos a la Sociedad para que pudiera ser pronto un hecho la consue-

"Democràcia" dona la noticia de la col·locació de la primera pedra de l'edifici de la Societat d'Agricultors Obrers. A l'acte varen intervenir Eladio Gardó, president de la Federació Regional de Cooperatives; Pinilla, lletrat de la Societat; Palau, representant de les cooperatives de Barcelona; Ventosa Roig, republicà i cooperativista vilanoví; Nolla, president de "La Regeneradora Villanovense"; el diputat a Corts per Sabadell, Francesc Layret; el president de la Societat d'Agricultors i regidor de l'Ajuntament, Josep Ricart. Va obrir l'acte en Bertran de Ribes.

- Maig de 1923: amb motiu de la commemoració del primer aniversari de la victòria rabassaire a l'Ajuntament va tenir lloc al local de la Societat d'Obrers Agrícoles un gran míting. En aquest important acte van intervenir l'alcalde republicà de Ribes, sr. Josep Ricart, el prestigiós polític republicà, sr. Ventosa Roig, de Vilanova i la Geltrú, i el diputat de Corts per Sabadell sr. Lluís Companys, com a figures més destacades. A continuació mostrem la crònica que el diari "Democràcia" va fer del discurs del senyor Companys.

"El señor Companys se congratula de la conquista del municipio de San Pedro de Ribas por el elemento rabassaire, pues es la única manera de hacer una gestión honrada defensora de los intereses de los pueblos; por ella y con ella —dice— los ayuntamientos lograrán imponer la bella austeridad republicana continuadora de las virtudes de aquellos hombres cuyas vidas radiantes aún proyectan su luz entre nosotros: Pi i Maragall, Salmerón, Figueras".

- L'agost de 1923 l'Ajuntament rep una carta de la comissió executiva de l'11 de setembre signada per la Lliga Regionalista, el Centre Autonomista de

Dependents del Comerç i de la Indústria, i la Unió Catalanista, en la qual demanen:

"1. Que es tingui la bandera catalana hissada de sol a sol a la Casa Comunal.

2. Que trametin una corona, ram o branca, amb una cinta catalana que serà posada a l'estatua de Rafael de Casanova".

Malgrat la brevetat del mandat republicà provocada pel cop d'estat del general Primo de Rivera al setembre del 23, podem veure que l'Ajuntament rabassaire mostra una major empena en el camp polític i més iniciativa pròpia, tant pel que fa a la defensa dels interessos nacionals de Catalunya com per la defensa dels obrers i agricultors del municipi. Això implica un acostament a les idees cooperativistes i també sindicalistes que es donen en aquests moments a tota Catalunya.

DEMOCRACIA

Semanario Republicano Federal

ORGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERALISTA DEL DISTRITO DE VILLANUEVA Y GELTRÚ

PRECIOS DE SUSCRIPCIONES	REDACCION Y ADMINISTRACION	PRECIOS DE LOS ANUNCIOS
Un mes 0,10 pesetas	Centro Republicano Federalista Paseo Constitucion, 18 - Villanueva y Geltrú	(Pago adelantado)
Un trimestre 0,30	Teléfono 581	En primera plana 0,25 pesetas linea
Número suelto 0,05	Indicaciones a los suscritores que se remiten a la Redaccion, no se devuelven los originales	De cuarta 0,10
Número atrasado 0,05		De quinta 0,05
		De sexta 0,05
		De séptima 0,05
		De octava 0,05
		De novena 0,05
		De décima 0,05
		De undécima 0,05
		De duodécima 0,05
		De trece 0,05
		De catorce 0,05
		De quince 0,05
		De dieciséis 0,05
		De diecisiete 0,05
		De dieciocho 0,05
		De diecinueve 0,05
		De veinte 0,05
		De veintiuna 0,05
		De veintidós 0,05
		De veintitrés 0,05
		De veinticuatro 0,05
		De veinticinco 0,05
		De veintiseis 0,05
		De veintisiete 0,05
		De veintiocho 0,05
		De veininueve 0,05
		De treinta 0,05
		De treinta y una 0,05
		De treinta y dos 0,05
		De treinta y tres 0,05
		De treinta y cuatro 0,05
		De treinta y cinco 0,05
		De treinta y seis 0,05
		De treinta y siete 0,05
		De treinta y ocho 0,05
		De treinta y nueve 0,05
		De cuarenta 0,05
		De cuarenta y una 0,05
		De cuarenta y dos 0,05
		De cuarenta y tres 0,05
		De cuarenta y cuatro 0,05
		De cuarenta y cinco 0,05
		De cuarenta y seis 0,05
		De cuarenta y siete 0,05
		De cuarenta y ocho 0,05
		De cuarenta y nueve 0,05
		De cincuenta 0,05
		De cincuenta y una 0,05
		De cincuenta y dos 0,05
		De cincuenta y tres 0,05
		De cincuenta y cuatro 0,05
		De cincuenta y cinco 0,05
		De cincuenta y seis 0,05
		De cincuenta y siete 0,05
		De cincuenta y ocho 0,05
		De cincuenta y nueve 0,05
		De sesenta 0,05
		De sesenta y una 0,05
		De sesenta y dos 0,05
		De sesenta y tres 0,05
		De sesenta y cuatro 0,05
		De sesenta y cinco 0,05
		De sesenta y seis 0,05
		De sesenta y siete 0,05
		De sesenta y ocho 0,05
		De sesenta y nueve 0,05
		De setenta 0,05
		De setenta y una 0,05
		De setenta y dos 0,05
		De setenta y tres 0,05
		De setenta y cuatro 0,05
		De setenta y cinco 0,05
		De setenta y seis 0,05
		De setenta y siete 0,05
		De setenta y ocho 0,05
		De setenta y nueve 0,05
		De ochenta 0,05
		De ochenta y una 0,05
		De ochenta y dos 0,05
		De ochenta y tres 0,05
		De ochenta y cuatro 0,05
		De ochenta y cinco 0,05
		De ochenta y seis 0,05
		De ochenta y siete 0,05
		De ochenta y ocho 0,05
		De ochenta y nueve 0,05
		De noventa 0,05
		De noventa y una 0,05
		De noventa y dos 0,05
		De noventa y tres 0,05
		De noventa y cuatro 0,05
		De noventa y cinco 0,05
		De noventa y seis 0,05
		De noventa y siete 0,05
		De noventa y ocho 0,05
		De noventa y nueve 0,05
		De cien 0,05

EL CACIQUISMO REGIONALISTA EN SAN PEDRO DE RIBAS

Diferentes veces hemos tenido que ocuparnos de los atropellos que se hacen a los caciquismos regionales del vecino pueblo, amparados por sus representantes en la Diputación y en las Cortes, han cometido los más significativos individuos de la Sociedad de Obreros Agrícolas. Disolución ilegal de una sociedad por el Juez Municipal, incapacitación del concejal electo Sr. Ricart, el pasado domingo, que después de acordada por la Comisión Provincial fue revocada por el Ministro de la Gobernación, etc.

Tampoco habrán olvidado nuestros lectores las denuncias completamente injustificadas de que han sido víctimas diferentes veces el Sr. Ricart y otros individuos, que han durado meses enteros, hasta que las autoridades superiores se han convencido de la falsedad de las denuncias formuladas contra los mismos.

Otras veces que todo el mundo relaciona con los anteriores, fueron también el atentado contra el citado concejal al salir del Ayuntamiento, contra el que se disparó un tiro que, por venturoso milagro, no ocasionó una degradación, y finalmente, el delito misterioso del edificio social levantado por la Sociedad de Agricultores y que personas poritas atribuyeron a unas bombas colocadas en los fundamentos de dicho edificio.

A pesar de todo ello, los obreros agrícolas, dando muestras de una cordura, corrección y paciencia sin límites, prosiguieron su camino sin abandonar ni un momento los caminos legales. Vienen las últimas elecciones municipales, y los caciquismos, chanchullo y trampas de los caciquismos Ribas, hacen ante la actitud de la Diputación del pueblo, que deriva vergonzosamente a los legítimos representantes de la Lliga y del Diputado Sr. Borrás y Mas, y aún, lejanía de acatar el fallo popular, públicamente manifiestan que de tanto ha de servir la victoria a los elementos obreros, porque peso a quien pese no le gusta a tomar posesión de sus cargos.

Ahora bien, después de estos antecedentes, el pasado lunes se personaron en San Pedro de Ribas un Teniente y doce individuos de la Guardia Civil, y después de practicar minuciosos registros, acaban por detener a Ricart y cuatro individuos más, alguno de los cuales creemos que ni tan sólo pertenece a la Sociedad de Obreros Agrícolas. ¿Qué había pasado? Pues en San Pedro de Ribas absolutamente nada. No obstante, son llevados a la cárcel de esta villa, y puestos a disposición del Juzgado y de la autoridad gubernativa.

¿Constatado? Allí van los caciquismos con la franquicia que nos caracterizan a las lizas del día.

Está absolutamente seguro de que ninguno de los detenidos ha cometido acto delictivo alguno y en ello nos afirma las disposiciones del

Juzgado de Instrucción decretando la libertad de los mismos.

Por lo tanto, únicamente se nos ocurre una explicación. Las autoridades han sido sorprendidas por una falsa delación. ¿Quiénes pueden ser estos delatores falsos? Con los antecedentes citados, sin que podamos señalar nombres, lo primero que se nos ocurre es que tiene que ser seguramente algunos interesados en que Ricart no se encuentre presente el día 1.º de abril, al constituirse el nuevo Ayuntamiento en el vecino pueblo. De manera, que todo esto lo cualquiera diría que es la consecuencia lógica de las amenazas formuladas por los caciquismos regionales formuladas asegurando que pesará a quien pesará, los obreros agrícolas de San Pedro de Ribas no podrían constituir el nuevo Ayuntamiento.

A las autoridades nos dirigimos, pues, y ejerciendo un derecho común a todos los ciudadanos, el de petición, y supliendo un deber común a toda persona honrada, el de velar por los fueros de la Justicia, los pedimos que previas cuantas informaciones estimen pertinentes, obliguen a los delatores a dar la cara, en la seguridad de que no han de encontrar una sola cabeza de sostener sus acusaciones falsas a la luz del día.

Sr. Gobernador: Cinco familias humildes lloran la ausencia de sus jefes; que no han cometido delito alguno. No le parece pertinente abrir

"Democràcia" critica en portada la dissolució d'una entitat del poble, la incapacitació del regidor electe Josep Ricart i la detenció de diferents persones al municipi.

4. ASPECTES ECONÒMICS, URBANÍSTICS, SOCIALS I CULTURALS

Després de tractar els aspectes polítics més destacats al llarg del període 1917-23, veurem ara des de l'Ajuntament quina era la situació econòmica, urbanística, social i cultural del nostre poble en aquests anys.

- Aspectes econòmics

En finalitzar la Primera Guerra Mundial, Catalunya es va veure afectada per una greu crisi econòmica en els diferents sectors. Al 1918 el nostre municipi va patir la crisi del sector primari, ja que la principal font de riquesa era l'agricultura i especialment la viticultura. A aquesta crisi del sector del vi cal afegir-hi l'augment de preus dels productes de primera necessitat com eren la carn i la llet. Des de l'Ajuntament es prenen diferents mesures com l'abaratiment de la carn i la municipalització de la venda de la llet. Un altre problema, ja al 1919, fou la dificultat en l'abastiment de farina que provocà que durant uns dies no es fes pa al poble. La manca d'aquest producte bàsic per a l'alimentació fa que l'Ajuntament adquireixi pel seu compte un estoc de farina del mercat lliure per quan no sigui possible adquirir farina intervinguda. Al llarg dels anys 1922-23, la situació del sector del vi s'agreuja a tot l'Estat i requereix una solució des del govern central. L'Ajuntament, però, no deixa de cercar solucions, i en relació al tractat de comerç amb França, envia el gener de 1923 un comunicat telegràfic al cap de govern demanant que protegeixi la viticultura mitjançant nous mercats i perseguint la falsificació de vins. Anteriorment l'alcalde ja havia viatjat a Madrid per tractar el tema de la crisi del vi.

Un altre aspecte important per entendre la situació econòmica d'aquest període són els pressupostos municipals. Aquests pressupostos es gestaven de la següent manera: la comissió d'hisenda elaborava el projecte del pressupost, i un cop fet el regidor síndic li donava el vist-i-plau. Seguidament s'exposava al públic durant quinze dies i més tard passava a la junta municipal per a la seva aprovació. Finalment era enviat al governador civil de la província, que donava l'aprovació definitiva.

- Pressupostos municipals:

Exercici 1917-18:	28.617 ptes.
Exercici 1918-19:	28.528 ptes.
Exercici 1919-20:	43.391 ptes.
Exercici 1920-21:	31.803 ptes.
Exercici 1921-22:	40.292 ptes.
Exercici 1922-23:	36.802 ptes.

Des del 1919, s'inclou en el pressupost municipal una part destinada a pagar les pensions dels obrers majors de 75 anys.

Com podem veure, la recaptació pressupostària no era massa elevada, i això feia que, quan s'havia de fer algun projecte de més envergadura, l'Ajuntament es veia forçat a demanar emprèstits. Un exemple el trobem en el préstec de vint mil pessetes que es demana a la caixa de crèdit comunal de la Mancomunitat de Catalunya per poder dur a terme la construcció d'un nou escorxador públic.

Año XVI

VILLANUEVA Y GELTRÚ 13 DE AGOSTO DE 1922

Núm. 774

DEMOCRACIA

Semanario Republicano Federal

ORGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERALISTA DEL DISTRITO DE VILLANUEVA Y GELTRÚ

ALS AGRICULTORS

de la comarca de Vilanova i Geltrú

Per a contribuir a la campanya de revisió del problema palpitant de la terra en quant significa un pas endavant per a senyalar unes noves lleis que regulin la proporció més justa en que deuen intervenir en el repart dels fruits el treball i el capital, donant a aquell la preponderància com li correspon.

Acudiu tots al

GRAN MITIN

DE PROPAGANDA AGRÀRIA

que tindrà lloc el dia 15 del corrent, a dos quarts d'onze del matí, al Cine Diana, en el que hi pendran part els següents ORADORS:

Martí Torrents
de la Societat d'Agricultors

N. Aragay
Regidor de Sabadell

M. Durán i Cañameras
Advocat

Josep Ricart
Alcalde de Ribes

Conrad Solsona
Publicista

Joan Casanovas
Diputat Provincial

Lluís Companys
Diputat a Corts per Sabadell

Interessa a tots els que en els diferents conceptes de rabassaires, masovers i parcera teniu la denominació comú d'explotats.

LA SOCIETAT D'AGRICULTORS

Vilanova i Geltrú, agost de 1922.

Propaganda del miting celebrat a Vilanova el 15 d'agost de 1922 en el qual intervingueren l'alcalde republicà de Ribes i Lluís Companys, aleshores diputat a Corts per Sabadell.

- Aspectes urbanístics

Aquest període és interessant des del punt de vista de les milleres en el camp urbanístic i de serveis.

És a partir d'aquests moments que el nostre municipi gaudirà del corrent elèctric, l'Ajuntament aprovarà els permisos per a la instal·lació del fluid elèctric en l'enllumenat públic, i es suprimirà l'enllumenat de gas. També serà a partir d'ara que es començaran les obres d'extracció d'aigua al pou de Can Quadres per poder assegurar el subministrament d'aigua a tot el municipi ja que fins ara era insuficient. Un altre aspecte important és l'acord pres per l'Ajuntament per aconseguir la concessió d'una subcentral telefònica en la nostra localitat i donar-se de baixa de les subcentrals de Sitges i Vilanova i la Geltrú.

En el camp urbanístic es van dur a terme la

realització de diferents projectes i obres d'ornamentació. El més destacat va ser: construcció d'un nou escorxador públic, reforma i obertura de la plaça de la Constitució (en l'actualitat plaça de la Vila), construcció d'un grup de cases barates, construcció de les voreres del carrer de les Roquetes (actualment carrer del Pi), restauració del pont de fusta de Sota-ribes i construcció del camp de futbol per a la Unió Esportiva Ribetana. Dins d'aquest període cal destacar la construcció de "l'Autòdrom Nacional" dins el nostre terme municipal, a càrrec de la "S.A. Automòbil Nacional". Paral·lelament a aquesta construcció, l'Ajuntament va elaborar un projecte per a fer un passeig que començaria en el passeig de la Ribera i acabaria en els terrenys de l'Autòdrom.

Año XVII

VILLANUEVA Y GELTRÚ 2 DE JUNIO DE 1923

Núm. 820

DEMOCRACIA

Semanario Republicano Federal

ORGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERALISTA DEL DISTRITO DE VILLANUEVA Y GELTRÚ

PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN	REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN	PRECIOS DE LOS ANUNCIOS
Un mes 0.75 pesetas	Centro Republicano Federal	(Pago adelantado)
Un trimestre 2.25 .	Plaza Constitución, 13 : Villanueva y Geltrú	En primera plana . 0.20 pesetas líne
Número suelto 0.20 .	TELÉFONO 1531	En tercera . . 0.15 . . .
Número atrasado 0.90 .	Insértense o no los escritos que se remitan a la Redacción, no se devuelven los originales.	En cuarta . . 0.10 . . .
		Comunicados . . 0.20 . . .
		Relaja a los suscriptores y según el número de inserciones.

CENTRO DEMOCRÁTICO FEDERALISTA

Se convoca a todos los socios a la Reunión General que tendrá lugar el próximo martes, 5 de junio, a las nueve y media de la noche, para tratar de las próximas Elecciones Provinciales.

LA JUNTA

EN SAN PEDRO DE RIBAS

GRAN MITIN

Para conmemorar el primer aniversario de la toma de posesión del Ayuntamiento rabasaire, tuvo lugar en el vecino pueblo un gran mitin, el domingo pasado, en el local de la Sociedad de Obreros Agricultores, que estaba lleno a rebosar.

Presidió el acto nuestro amigo el Sr. Ventosa Roig, quien agradeció la deferencia, diciendo que en aquel lugar estarían mejor el Sr. Companys o la entusiasta propagandista de la cooperación, D.ª Regina Lamo, que les honraba con su presencia.

El popular alcalde Sr. Ricart le siguió en el uso de la palabra, el que, con sencillez y precisión, dió cuenta al auditorio de la gestión llevada a cabo en el Municipio por el concejo rabasaire, tan depurada e íntegra, que habiendo hallado, al tomar posesión de la Alcaldía, un déficit de 50.000 pesetas aproximadamente, en el brevísimo espacio que llevan de actuación han conseguido amoniarlo en 6.000 pesetas y contando con la mayoría decidida a mantener en alto los principios más puros de la honradez administrativa, espera llegar a la nivelación total del presupuesto.

Grandes aplausos subrayaron las sinceras y nobles palabras de Ricart.

Al levantarse a hablar Luis Companys, una prolongadísima ovación le es ofrecida por el público que en aquellos momentos invadía el amplio salón destinado al acto.

Con gran elocuencia trazó, entre frenéticos aplausos que le interrumpían a cada

momento, la labor que es necesario realizar para llegar a la cumbre de sus sueños de liberación de cuantos trabajan con sus manos y con su alma la tierra, la tierra tanto más amada cuantos más sacrificios exige del hombre y más rendida a éste cuanto más y más se siente acariciada por él.

Se congratula de la conquista del Municipio de San Pedro de Ribas por el elemento rabasaire, pues es la única manera de hacer una gestión honrada defensora de los intereses de los pueblos; por ella y con ella — dice — los ayuntamientos lograrán imponer la bella austeridad republicana continuadora de las virtudes de aquellos hombres cuyas vidas radiantes aun proyectan su luz entre nosotros: Pi y Margall, Salmerón, Figueras.

Esta es la campaña patriótica que puede salvar a España de trastornos revolucionarios, pues los intereses industriales y los de la producción natural de la tierra no son antagónicos, antes se refunden y compenetran, armonizando todas las actividades territoriales si al fin se logran los anhelos que en esta campaña perseguimos.

Para arrancar a la tierra el máximo de rendimiento, es indispensable que el cultivador tenga la seguridad de que no podrá ser arrojado de la misma y que sus desvelos y esfuerzos no servirán de provecho a otro. Aunque la tierra no tiene que ser propiedad de ningún individuo sino de la colectividad, los individuos tienen indiscutible derecho a los productos que ellos obtienen con su

trabajo y por esto defendemos como medida de transacción la expropiación de la tierra por el cultivador. No somos partidarios de violencias sistemáticas, ni queremos ahondar en el origen tan discutible de muchas propiedades. Para solucionar el conflicto proponemos que los rabasaires y agricultores en general puedan adquirir la tierra que cultivan por el valor que los mismos propietarios la han otorgado en los amillaramientos. Esto con algunas medidas complementarias como es la expropiación de toda tierra yerma, así como redimir de tributos la pequeña propiedad, que debe ser considerada como instrumento de trabajo.

— No olvidéis — dice el Sr. Companys — que aquí no se hace justicia más que a lo que representa una fuerza; constituida, pues, apiñándose para que se os vea, para que se os oiga. Sólo con esta unión impondremos vuestro derecho.

Al terminar su brillante discurso fué entusiásticamente aclamado Luis Companys, el líder de la causa rabasaire.

A continuación usó de la palabra Regina Lamo, Al ser requerida por el presidente para ocupar la tribuna, es objeto de una gran ovación. Saluda a la Unión de Rabasaires con la palabra de compañeros, pues — dice — lo mismo que los trabajadores de la tierra, laboran cuantos por el cooperatismo se consagran en toda suerte de propagandas a la difusión de los ideales de fraternidad entre los hombres. Para animarlos en esta campaña agraria de redención de servidumbre humana, dice que se asocia a ella, no como publicista, sino en nombre de las mujeres españolas, que no quieren que sus hijos vayan a enojarse con su sangre las tierras inhospitalarias de África, mientras las de la península quedan yermas o están destinadas por sus propietarios a la explotación más inhumana de los trabajadores del campo. Les recuerda la fábula de Lammenais «El viajero y la piedra». Aquel enorme monolito inmovible que impide el paso al caminante solo, es transportado fuera del camino y arrojado al precipicio próximo, cuando al viajero solitario se une otro y otros que con el primero coordinan su esfuerzo en colaboración vencedora y triunfante en todos los obstáculos, por grandes que sean.

En determinades ocasions algunes d'aquestes societats s'agrupaven per fer actes comuns com és el cas de la "Vetllada Científica Instructiva" al 1921, organitzada per la Societat d'Agricultors Obrers, Independència Ribetana i la Sociedad de Obreros Albañiles. Aquest acte el van dur a terme amb la finalitat de recaptar diners per a soldats fills de la localitat que lluitaven en la guerra d'Àfrica al Marroc.

Jueves, 23 de Marzo de 1922

La gratitud de un pueblo

Los vecinos de San Pedro de Ribas en EL DILUVIO

[illegible]

y los ciudadanos del pintoresco y floreciente pueblo seguirán luchando con más entusiasmo que nunca contra el caciquismo odioso y abominable.

Tengan, pues, los amigos de San Pedro de Ribas, la absoluta seguridad de que el DILUVIO no les abandonará un solo momento en sus futuras luchas contra la farsa ligüera, y no olviden que cuanto mayor energía y actividad desplieguen, más pronto lograrán la definitiva y gloriosa victoria que el diluvio les trae a las manos, sus adversarios.

Lo que hace falta es que se decaiga el solo momento el entusiasmo y acaben de convencerse que eso del colapsoismo no es más que un espanto, que no resiste ni siquiera un soplo cuando frente a él se levantan

Adelante, pues, ciudadanos de San Pedro de Ribas, y cuando un caaque intente levantar la cabeza, no hay más que aplastarle con la misma tranquilidad que se aplasta una cucaracha.

El diari "El Diluvio" comenta la visita d'un grup de ciutadans de Ribes que expressen la seva gratitud a la redacció del periòdic pel seu suport als pàgodes de Ribes (23-3-1922). El mateix rotatiu informa l'onze d'abril del mateix any de la Festa Republicana celebrada a la Societat d'Agricultors i Obriers amb motiu de la presa de possessió com alcalde de Josep Ricart. Varen intervenir Francesc Pascual, sots-president de la Societat; Bertran, regidor; el metge Josep Mestre i Puig; Joan Pujol, alcalde republicà de Vilanova; i Duran, de la Minoria Socialista de Sitges.

5. EL COP D'ESTAT DE PRIMO DE RIVERA

Les creixents dificultats polítiques amb què es mou la monarquia d'Alfons XIII i les derrotes que pateix l'exèrcit espanyol al Marroc són els principals motius que decideixen al general Primo de Rivera a aixecar-se el 13 de setembre del 1923 contra el govern parlamentari. El Capità General de Catalunya fa un manifest des de Barcelona i, immediatament, és cridat a Madrid perquè dirigeixi el govern i salvi la monarquia. Vist amb simpatia per les forces conservadores del catalanisme –especialment la Lliga–, se n'espera comprensió per a la llengua i la cultura catalana. Aquesta esperança es va esvaïr ràpidament en fer-se públic el Decret del 17 de setembre en contra de la política catalana, pel qual cessen tots els ajuntaments de Catalunya i es clausuren totes les associacions culturals i polítiques de caire nacionalista. Les forces regionalistes del

[illegible]

"El Diluvio" fou un diari republicà de Barcelona que tot sovint publicà informacions sobre la situació política del nostre municipi. En les seves cròniques va criticar falses acusacions contra els obrers de Ribes (15-3-1922); i va informar de les gestions del diputat a Corts per Madrid, Benito Díaz de la Cebosa, interessant-se davant del Governador Civil per la llibertat dels detinguts de Ribes: Josep Ricart –regidor–, Dámaso Burjada, Josep Rosell, Josep Lloies i Jaume Barril (18-3-1922).

Consistori inicialment es mostren d'acord amb el Cop d'Estat. Això queda reflectit en la declaració que proposa a l'Ajuntament el grup conservador: "El Ayuntamiento de San Pedro de Ribas acuerda hacer constar en acta y comunicarlo a los señores presidentes de La Mancomunidad y Gobernador Civil de la Provincia que han visto con satisfacción el golpe de Estado realizado por el Excelentísimo señor capitán de Catalunya, en cuanto tiende a enderrocara una situación carcomida por sus inmoralidades políticas, sin que esto signifique abdicación alguna de las opiniones particulares que sostiene cada uno de los regidores". A l'acta no consta si fou aprovada aquesta declaració per l'Ajuntament.

El dia 3 d'octubre de 1923, l'Alcalde i els altres membres del Consistori cessen en el seu càrrec segons el Reial Decret del 30 de setembre. Per ordre del Tinent de "Carabineros" i Comandant militar del poble, sr. Aurelio Sánchez Izquierdo, es retirà l'Ajuntament destituït, i els vocals associats votaren secretament els nous càrrecs.

6. ANNEX

Any 1918

Constitució del nou Ajuntament:

Alcalde: Josep Puig i Miret.

Regidors: Josep Coll i Jacas, Josep Garriga i Bertran, Isidre Jacas i Comas, Josep Albareda i Vendrell, Joan Milà i Giralt, Joan Mestre, Jaume Coll i Mestre, Josep Jacas i Guillaumes.

Secretari: Antoni Bosch.

– Comissions:

Comissió d'Hisenda: Joan Milà i Giralt, Joan Mestre, Josep Jacas i Guillaumes.

Comissió de Foment: Isidre Jacas i Comas, Josep Coll i Jacas, Josep Albareda i Vendrell.

Comissió de Governació: Josep Garriga i Bertran, Jaume Coll i Mestre, Joan Milà i Giralt.

Junta Local de Primer Ensenyament: Joan Milà i Giralt, Joan Mestre.

Junta Pericial: Josep Garriga i Bertran.

Any 1920

Formació de l'Ajuntament:

Alcalde: Pere Miret i Cerdà.

Regidors: Joan Giralt i Robert, Jaume Coll i Mestre, Joan Mestre i Ferrando, Josep Roig i

Punyend, Jaume Albet i Butí, Josep Artigas, Josep Ricart i Rovira, Josep Coll i Jacas, Josep Jacas i Guillaumes.

Secretari: Antoni Bosch.

– Comissions:

Comissió d'Hisenda: Joan Mestre i Ferrando, Jaume Coll i Mestre, Josep Roig i Punyend.

Comissió de Foment: Joan Giralt i Robert, Josep Coll i Jacas, Jaume Albet i Butí.

Comissió de Governació: Jaume Coll i Mestre, Josep Artigas i Albà, Joan Giralt i Albà.

Junta Local de Primer Ensenyament: Joan Mestre i Ferrando, Josep Roig i Punyend

Junta Pericial: Josep Artigas i Albà.

Any 1922

Alcalde: Josep Ricart i Rovira.

Regidors: Pere Pons i Comas, Pere Bertran i Milà, Josep Coll i Carbonell, Jaume Milà i Giralt, Josep Jacas i Guillaumes, Jaume Albet i Butí, Josep Roig i Punyend, Pere Miret i Cerdà.

Secretari: Antoni Bosch.

– Comissions:

Comissió d'Hisenda: Josep Jacas i Guillaumes, Josep Roig i Punyend, Pere Pons i Comas.

Comissió de Foment: Jaume Albet i Butí, Pere Miret i Cerdà, Pere Bertran i Milà.

Comissió de Governació: Josep Artigas i Albà, Jaume Milà i Giralt, Josep Coll i Carbonell.

Junta Local de Primer Ensenyament: Josep Roig i Punyend, Pere Bertran i Milà.

Junta Pericial: Josep Artigas i Albà.

Any 1923

Sessió Extraordinària (després del Cop d'Estat del General Primo de Rivera)

Formació de l'Ajuntament:

Alcalde: Josep Pascual i Palou.

Regidors: Josep Giralt i Robert, Josep Garriga i Bertran, Pau Puig i Ferret, Josep Rafel i Raventós, Josep Guillaumes i Raventós, Francesc Almirall i Soldevila, Pere Mestre i Bertran, Josep Raventós i Bertran, Melchor Planas i Brunet.

Secretari: Antoni Bosch.

Les autores agraeixen les facilitats donades per l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes per a la confecció del present treball.

També agraïm les facilitats per a la consulta a l'Institut Municipal d'Història de Barcelona, la Biblioteca Museu Víctor Balaguer i l'Arxiu Històric del Comú de Ribes.